

ческа криза (1929-1933) засяга и България, и книгоиздаването, като средно-годишно се издават около 2453 книги, което е по-малко от предходните години (1924-1928), когато броят на заглавията е 2589. През последните пет години (1940-1944) броят на издаваните книги систематически намалява - от 3122 (1940) до 741 (1944). От началото на века до края на периода най-трагична е участва на българската книга през 1916 г., когато броят на заглавията е само 380.

Разпределението на книжната продукция според съдържанието е следното¹: В първите години на периода (1911-1944) най-много се издават справочните книги. През 1911 г. от всеки 5 издадени заглавия 2 са със справочен характер, през 1929 г. относителният дял е все още висок - 16.3% от всички издадени през годината книги, през 1931 г. е само 2.2%, през 1933 - 1.5%, а след 1934 г. групата „справочни книги“ не съществува.

Художествената литература, включваща всички видове - белетристика, поезия и драма, преводна и оригинална, е с най-голям относителен дял от всички издавани книги през годините 1935-1944 - от 29.2% (1935) до 43.3% (1944). Най-малко внимание на тази група се обръща през 1912 г., когато от 10 издадени книги само една е от областта на художествената литература.

Значителен е и относителният дял на издадените книги в комплекса „политически и социални науки“, който обхваща книгите от областта на политиката, социологията, статистиката. Всяко голямо политическо събитие се предшества от издания, свързани с подготовката му. Затова и върховите години са: 1932 - 47.2%; 1933 - 51.7%; 1921 - 20.0%.

Педагогическата литература и литературата за целите на образованието присъства с най-висок относителен дял през 1912 г. - 15.0%. Изданията в областта на педагогиката (методически) и образованието (учебници и учебни помагала) са перманентно необходими, затова и последното десетилетие (1935-1944) се характеризира със сравнително устойчив относителен дял на издаването им - от 7.0% до 10.9%.

В обсега на хуманитарните науки с неголям, но все пак значителен дял следват книгите от областта на религията и богословието. За 1912 г. те са 5.9% от цялата книжна продукция, от 1922 до 1934 г. относителният им дял е от 5.9% до 6.6%, след 1941 г. систематически намалява и достига от 3.6% през 1940 г. до 2.3% през 1944 г.

На правната литература се обръща по-сериозно внимание след 1934 г. с максимален абсолютен и относителен дял на издадените книги през 1941 г. 159 или 5.9%. На читателите се предлага информация както за българските закони и уредби, така и за правните обичаи на другите славянски народи.

Изобщо книжнината през дадена година отразява духовния живот на нацията през тази година и издадените книги съответстват на нуждите на този живот.

За разглеждания период съотношението между оригинални и преводни издания е в полза на оригиналните - от 78:22 през 1942 г. до 86:14 през 1943 г. Най-

¹ Анализът се прави въз основа на статистическите данни, публикувани в Статистическите годишници (1911-1947) и обхваща годините, за които има данни - 1911-1912, 1920-1929 и 1931-1944.